



# VAJERRÄCKET SLET SÖNDER BENET

Magnus Östman sjunker ihop över tanken på sin Harley-Davidson. Han kommer körandes på leden mellan motorvägen och hamnen i Helsingborg. På några sekunder förändras livet för alltid. Det är den 17 maj 2007 och tillsammans med några vänner han är på väg till en MC-träff i Danmark. Men resan tar ett abrupt slut när han kraschar mot ett oskyddat vajerräcke.

■ TEXT MALIN WESTLING

**M**agnus korsar båda körfälten, från högerfilen och rakt mot mitträcket. Han glider med sin vänstersida längs med räckets, fortfarande sittandes på motorcykeln. På vägen slår cykeln ner fem stolpar, medan hans ben fastnar i räckets. Både underbenet och knät krossas. När han till slut vaknar upp hänger han över räckets mot den mötande trafiken. Han har då flugit de tre fyra metrarna som är mellan körfälten.

-Det jag minns är att jag vaknar upp och min kompis ligger ovanpå mig för att försöka stoppa blödnigen, säger Magnus när han tänker tillbaka på olyckan. Jag känner först ingenting, men frågar min kompis hur illa det är. När han säger att det är riktigt illa förstår jag att det verkligen är det. Hela mitt ben har ju vridits runt och det mesta har slitits av.

Medan Magnus tumlat runt bland stolparna slits lårbenet av, och benpiporna sticker ut ur låret. Hela benet massakreras, musklerna, korsbandet, ledbandet och pulsådern slits av.

-Stolparna fick benet att rotera, säger Magnus. Jag har fått vridskador, vilket be-

tyder att det inte är några "rena" brott. Med ett annat räcke hade jag troligtvis bara glidit längs med och kanske bara brutit några ben.

## ÖVERLEVEDE TACK VARE VÄNNERNA

Varför Magnus Östman sjönk ihop på sin motorcykel just där och då vet ingen. Han har inte någon kronisk sjukdom och var i övrigt frisk. Han och kompisarna hade precis stannat vid ett rödljus, och strax efter att de är i rullning igen händer olyckan. I efterhand har han fått veta att hastigheten var omkring 65 kilometer i timmen på en 70-stäcka. Magnus hade heltäckande skyddsutrustning med integralhjälm, ryggskydd, armbågsskydd, knäskydd, axelskydd, och kängor med stål-hätta samt handskar. Ovanpå allt detta hade han regnställ. Att han överlevde kan han tacka sina vänner som var med för. Och sjukvårdspersonal som snabbt var på plats. En kompis, som stannat längre fram för att vänta in övriga gänget var snabbt på plats. Han lyckades täppa till blodådern och stoppa blodflödet hjälpligt till en början. I första bilen som sedan stannade satt en läkare, i nästa

bil fanns en sjuksköterska. Tillsammans räddade förmodligen livet på Magnus.

## BLIR ALDRIG ÅTERSTÄLLD

Inne på sjukhuset ville en läkare testa att operera Magnus med en ny metod, för att slippa amputera benet. Han blev kvar på sjukhus i nio veckor och när han väl fick komma hem väntade nio månader i rullstol. Tyvärr läkte inte benet ihop på rätt sätt och måste brytas upp igen. Under åren som gått sedan olyckan 2007 har Magnus genomgått 18 operationer av vänsterbenet. Vänsterbenet som tog den mesta av smällen har bland annat fått skruvar i knät, hudtransplantationer, mörkspikar och en benställning som bytts ut flera gånger. Åtta år senare påverkas Magnus fortfarande av olyckan.

-Jag jobbar heltid som lastbilschaufför. Jag har ständiga smärtor och kramper så fort jag slappnar av. Jag tar medicin för att kunna sova, annars kommer jag inte ner i djupsömn. Jag måste ta den för att kunna fungera, säger Magnus.

När jag frågar om hur hans ben ser ut blir det tyst en liten stund, sen säger han att det är ärrat.

-Jag ser ut lite som Frankensteins monster på benet, fortsätter Magnus. Men det bästa som någonsin kunde hända var ju att jag fick behålla benet.

Han har en operation kvar, men den är skjuten på framtiden så långt det går. Läkarna har sagt att det inte kan göra fler operationer i knät efter det.

-Benet låser sig och fastnar i olika lägen som det är nu, nästa steg blir att sätta in en knäprotes, om det nu går, säger Magnus.

## VEM BETALAR FÖR OLYCKAN?

Hur mycket Magnus olycka verkligen har kostat både honom och samhället är svårt att säga. Maria Nordqvist på Sveriges Motorcyklister har följt Magnus under flera år och har försökt att sammanställa olika kostnader. Bland annat har hon fått fram att ett av de tre försäkringsbolag som är involverade har betalat ut nästan 1,7 miljoner kronor. Själva sakskadnan, det vill säga skador på motorcykeln och räcket uppgick till över två hundra tusen kronor. Magnus har svårt att summera vad olyckan, och allt efter den, kan ha kostat både honom och samhället. Han har fått pengar i olika omgångar från bland annat försäkringskassan, försäkringsbolagen och a-kassan. Eftersom att han inte kunnat arbeta på många år har han förlorat mycket i inkomst. Men det är svårt att komma fram till någon exakt summa. Bara sjukvården har kostat samhället enorma summor konstaterar Magnus. Och när han ändå försöker räkna ut lite snabbt så skrattar han till och berättar att dåvarande Vägverket (Vägverket blev Trafikverket 2010) var inte sena med att skicka ut en räkning mitt i allt elände.

-Jag blev minst sagt förvånad när jag fick ett inbetalningskort på tusen kronor av Vägverket för att betala självriskan på räcket som nästan tog livet av mig. Jag betalade utan att protestera eftersom all kraft gick åt till att överleva. Det var skrattretande, säger Magnus.

Läkaren har konstaterat att Magnus aldrig blir återställd, endast sämre. Utöver det som var direkta följder av olyckan har Magnus drabbats av flera händelser som påverkat hans förmåga att arbeta. I maj 2013 gjordes en invaliditetsundersökning och invaliditetsgraden fastställdes till tolv procent.

Magnus själv tror att han hade klarat sig mycket lindrigare undan om räcket varit annorlunda utformat och säkert för motorcyklister. Och att kostnaderna för hans olycka inte behövt bli lika höga. Varken för honom, myndigheterna och landstinget, och samhället i övrigt.

-Det är världens lättaste fråga. En gjutten form runt stolpar och vajrar hade inte trasat



Foto: Privat



Foto: Privat

sönder mitt vänstra ben. Stolparna var det värsta. Mitt vänsterben snurrade runt stolparna som en elvisp. Ett skydd är enda möjligheten att minska skadorna.

-Jag hade inga skador överhuvudtaget på resten av kroppen förutom vänster ben. Om det inte funnits något räcke hade förmodligen inget hänt, om det inte kommit ett mötande fordon. Möjligtvis hade jag kört ner i diket på andra sidan. Vad som hade hänt då går inte att spekulera i, säger Magnus.

## 52 MIL PÅ EN HARLEY

När Magnus blivit så pass bra i benet att han kunde gå med kryckor åkte han och köpte en hund. Att bli stillasittande och inte kunna ta sig ut var en alldeles för skrämmande tanke.

-Jag är tjurskallig och envis. Jag åkte och köpte mig en Rottweiler-valp. Då var jag ju tvungen att ta mig ut. Det var räddningen, jag var ju tvungen att hitta på något för att inte bli stillasittande. Men jag har fått bita ihop rätt hårt många gånger, säger Magnus.

Och drömmen om att köra hoj har också levt kvar. För fyra år sedan bestämde han sig för att testa att köra hoj igen. Han köpte en begagnad Harley-Davidson som stod 52 mil bort. Med hjälp av vänner satte han sig i bilen och hämtade den.

-Jag hade en kompis med mig och en följejebil. Jag hade bestämt mig innan för att köra hojen hem, säger Magnus.

Han visste inte hur han skulle regera när han kom till första vajerräcket, eller hur kroppen skulle reagera. Men tjurigheten och envisheten kom fram igen.

-Beroende på känslan när jag kom till ett räcke så bestämde jag mig för att antingen bara åka förbi och spotta på räcket. Eller stanna och rulla upp hojen på släpet istället. När jag kom till första räcket så åkte jag bara sakta upp längs med räcket och spottade på det. Sen åkte vi vidare hela vägen hem, säger Magnus.

Sedan dess har Magnus kört motorcykel varje år. Han försöker att inte tänka på olyckan, och är glad att han överlevde. 